

Hlavní téma – Aktuality v revmatologii

Vážené kolegyně a vážení kolegové, připravili jsme 4 příspěvky, které se věnují hlavnímu tématu tohoto čísla – aktualitám v revmatologii. Témata jsme volili tak, aby byla relevantní pro co nejširší okruh lékařů.

První článek je věnován obrovskobuněčné arteriitidě a připravil ho MUDr. Jakub Videman. V případě této choroby se jedná o jednu z nejčastějších vaskulitid, která postihuje jedince ve vyšším věku. Často bývá spojena se systémovými projevy, jako je horečka, únav a či váhový úbytek. Doprovází ji často syndrom difúzní svalové bolesti – polymyalgia revmatica. Nemoc existuje ve dvou, často se překrývajících formách. Může postihovat převážně kraniální větve temporální arterie, pak bývá doprovázena úpornou cefaleou a rizikem ztráty zraku. Při postižení aorty jejích větví jsou její projevy více systémové a může se manifestovat jako horečka nejasného původu. Její diferenciální diagnostika může být složitá. Práce se zabývá také možnostmi léčby.

Další článek je věnován systémovému lupus erythematos (SLE). Jedná se o relativně častou autoimunitní chorobu postihující především mladé ženy. Představuje vždy diagnostickou výzvu, jelikož její klinické i laboratorní manifestace zasahují nejen do všech oblastí vnitřního lékařství, ale také do dermatologie, neurologie, psychiatrie či porodnictví. Příspěvek MUDr. Martiny Skácelové, PhD., vás seznámí s novými klasifikačními kritérii této nemoci, hlavními cíli léčby a pokroky ve farmakoterapii.

Třetí revmatologické téma zpracované MUDr. Martinem Žurkem, PhD., se zabývá otázkami léčby axiálních spondyloartritid (axSpA). Prezentuje výsledky klinických sledování nových léčiv ze skupiny biologických chorobu modifikujících léků, kterými jsou inhibitory IL-17 a IL-23 a ze skupiny inhibitorů Janus kináz.

Systémová sklerodermie je závažná systémová autoimunitní choroba. Její časná diagnostika je velmi důležitá pro zastavení či zpomalení rozvoje ireverzibilních orgánových změn. Na možný rozvoj systémové sklerodermie může upozornit triáda časných nálezů – Raynaudův syndrom, rozvoj difúzního prosáknutí prstů a přítomnost antinukleárních protilátek. Tím, jak postupovat v těchto případech diagnosticky dále, se zabývá příspěvek MUDr. Adély Skoumalové.

Konečně článek MUDr. Pavly Kostelníkové se věnuje kazuistice závažné difúzní alveolární hemoragie jako manifestace granulomatózy s polyangiitidou. Pozoruhodným faktem je vztah vzniku vaskulitidy v návaznosti na infekci SARS-COV-2. Je diskutována také farmakoterapie tohoto stavu a místo plazmaferézy v jejím zvládnutí.

Všech pět publikací pochází z našeho pracoviště, čímž jsme chtěli rovněž poukázat na široký diagnostický i léčebný záběr současné revmatologie. Přeji vám příjemné čtení a doufám, že se dozvíte něco nového a pro vaši praxi přínosného.

prof. MUDr. Pavel Horák, CSc.

*III. interní klinika – nefrologická, revmatologická, endokrinologická
FN Olomouc a LF UP Olomouc*